

EESTI SPORDI-LEHT

№ 43

24. 11. 1931.

Toimetuse ja talituse
Tallinn, Uus tän. 24
Telefon 444-28 Postkast 70

Ilmub teisipäeviti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

Eesti-Soome maadlusmaavõistlus andis viigi.

Eestil olid väljavaated võiduks. Soome kohtunikud erapoolikud.

Maadlusmaavõistlus oli järjekorras teine. Esimese maavõistluse mineval aastal Helsingis võitsid soomlased suure eduga 26 : 6. Siis esitas Soomet teine garnituur. Tänavune kohtamine tegi soomlasi ettevaatlikumaks, ning nende meeskond oli tugevdatud parimate meestega.

Maavõistlus leidis aset Gonsiori maneeshis. Mõlemil päeval, s. o. laupäeval ja pühapäeval maneeshi oli pealtvaatajaid pea tungil täis. Pealtvaatajad elasid põnevusega võistlusele kaasa, sest võistluse käik oli täitsa tasavägine ja raske oli ennustada võitjat.

Maavõistlus lõppes viigiga 14 : 14.

Laupäevane tagajärg oli 7 : 7, samuti ka pühapäev andis sama resultaadi.

Eesti võib täiel määral rahul olla tulemustega, sest kõige suuremad entusiastid ei võinud ennustada sarnast tulemust.

Soomlased arvasid enne võistlust, et nemad kindlustavad oma paremuse 16—12 punktiga.

Eesti meeskond esines erakordselt hästi. Viik sarnase suure maadlusrahvusega, nagu on Soome, on üks suurimaid saavutusi meie maadlusajaloos.

Maavõistluse käik oli nii pinev ja konkurentsirikas, et tõmbas pealtvaatajaid elavalt kaasa. Võidud langesid järgimööda mõlemile rahvusele ja esimese voo järgi juhtis kord Eesti 4 : 3. Teises voores viis Eesti tagajärje 5 : 3 oma eduks. Siis pääsesid soomlased edule ja hakkasid võite tooma. Kord oli juba seis 14 : 11 Soome heaks, kuid kolm viimast matshi tõid raskemates kaaludes võidu Eestile — ja maavõistluse tulemuse viigi 14 : 14.

Paremaid mehi meie meeskonnas oli Väli, Neo, Trossman, kuid nende kõrval esinesid päris nõrgad mehed Tedre, Misler ja Puusepp, kes ei toonud ühtki võitu. Soome meeskond oli ühtlasem, eriti nende paremus näis parteris ilmsemana. Nemad olid aktiivsemad, kuna meie mehed katsusid passiivsusega käes hoida ennem saavutatud paremust.

Kohtunikkude koosseis ei olnud kõige õnnelikum. Eesti kohtunikud katsusid olla erapooletud ja fair'id oma otsustes, kuna seda ei saanud öelda soomlaste kohta. Eriti silma torkas soomlane G. Väre oma erapoolikusega, andes tihti seal paremuse soomlastele, kus meie paremus oli ilmne. See erapoolikus oli ilmne Väli-Reini matshis. Väli oli püstimaadluses lõpul parem soomlasest, ka parteris suutis ta haarata vastast 3

korda hammerlokki, kuna Reini seevastu oli ainult jõuliselt aktiivne, ei suutnud ühtki võtet teha. Kohtunikud mõlemad soomlased andsid võidu Reinile 2 : 1.

Eestlastele tõid kahekordse võidu Põntson, Kristall, Praks ja Neo. Viimane saavutas ainukesena kaks seljavõitu. Ühekordse võidu tõid: Väli, Sepsivart, Grünbaum, Teearu, Trossman ja Luiga.

Teised — Tedre, Misler, Puusepp ja Lõhmus kaotasid mõlemad matshid.

Soomlastest tõid kolm meest kahekordse võidu: Rosenqvist, Kajander ja Reini.

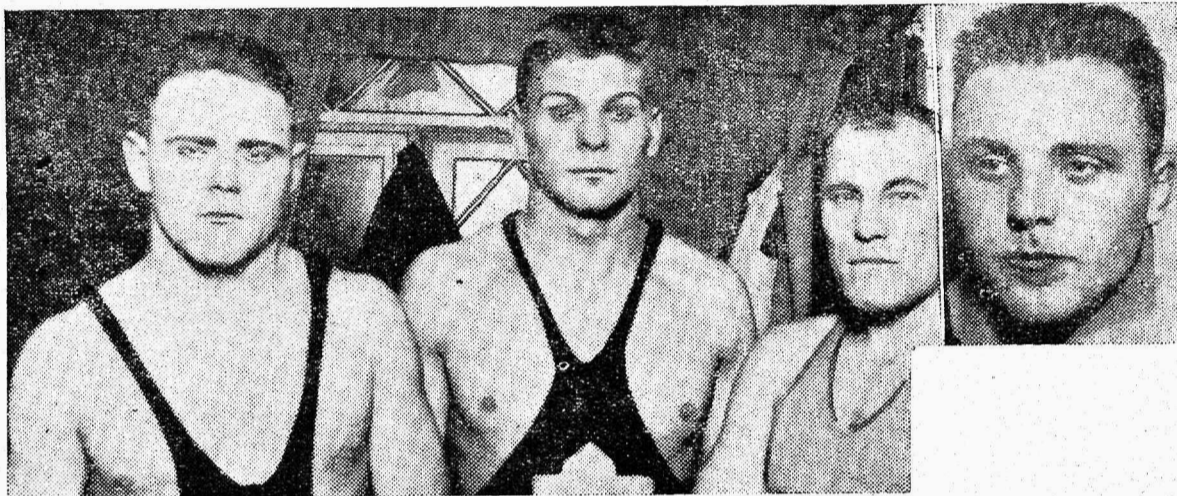
Ühekordsed võidud saavutasid: Tukiainen, Jaskari, Savolainen, Valtonen, Huupponen, Luukko, Veksten ja Skön. Kaotasid mõlemad matshid: Nieminen, Helin ja Laitinen.

Kiirema võidu tõi Eestile Grünbaum, kes maadles kohe pärast Väli kaotatud matshi ja suure energiaga tõi seljavõidu Niemi üle — aeg 1 m. 15 sek.

Maavõistlus andis viigi. Resultaat on täiesti õiglane. Soomlastel pole millegagi uhkustada, kuigi nemad nimetavad omapoolseid mehi teise garnituuri kuuluvaks. Ka meil puudus terve rida paremaid mehi, nagu Kusnets, Kullisaar, Viikberg.

Tulevikus tuleb soomlastel oma garnituur kokku seada, kui tahtakse võitu saada.

Täie erapooletuse läbiviimiseks maavõistlusele oleks vajalik kutsuda ühte kohtunikku erapooletust maast, muidu võib maavõistlus kohtunikkude liigse rahvustunde all tugevasti kannatada. Nüüd aga kippus G. Väre erapoolikus maavõistlust rikkuma.

Maavõistluse parimad: vasakult — A. Neo, K. Trossman ja soomlane E. Rosenqvist. Eripildil — viigi looja Olaf Luiga.

Maavõistluse käik:

Tukiainen (S) — Teder (E). Püstimaadlus tasavägine, parteris soomlase aktiivsus toob temale võidu.

Seis 1:0 Soome eduks.

Kristal (E) — Savolainen (S). Eestlane viskab soomlase püstimaadluses kolm korda parteri. Ka parteris viib Kristal vastase kaks korda silda.

Seis 1:1.

Väli (E) — Huupponen (S). Kaks head meest alustasid ettevaatlikult. Püstimaadluses paremust ei toonud kumbagi. Parterimaadluses oli Väli ilmselt parem.

Juhib Eesti 2:1.

Kajander (S) — Grünbaum (E). Võistlus oli ilmetu. Soomlane oli parem.

Seis 2:2.

Lõhmus (E) — Veksten (S). Lõhmus tungis kõik aeg peale, heitis vastast ligi kümme korda, kuid ikka väljaspool matti. Parteris oli Veksten parem. Soome kohtunikud andsid võidu Vekstenile.

Soome läks ette 3:2.

Neo (E) — Helin (S). Esimene seljavõit tuli 3 min. 12 sek. tagumisest vööst. Helin ei suutnud midagi teha.

Seis 3:3.

Trossmann (E) — Laitinen (S). Trossmann seljatas vastase 3 min. 24 sek.

Esimene voor lõppes Eesti eduks 4 : 3.

Uuesti algati kergematest kaaludest. Läksid kokku

Jaskari (S) — Põntson (E). Eestlane oli ilmselt parem, misparast ka Eesti suurendas edu 5 : 3 peale.

Valtonen (S) — Misler (E). Alguses oli võistlus tasavägine, kuid lõpupoolel väsis Misler ja andis paremuse soomlastele.

Seis 5 : 4 Eesti kasuks.

Reini (S) — Puusepp (E). Reini toob Soomele esimese seljavõidu 4 min. 25 sek.

Seis 5 : 5.

Sepsivart (E) — Nieminen (S). Mõlemad tegid kõvat tööd. Sepsivart sai töö võidu. Eesti juhib jälle 6 : 5.

Praks (E) — Luukko (S). Kuigi napilt, kuid siiski kindla paremuse näitas Praks.

Seis 7 : 5 Eesti eduks.

Teearu (E) — Skön (S). Püstimaadluses vastased tasavägised, kuid parterimaadluses saavutab soomlane seljavõidu.

Juhib ikka Eesti 7 : 6.

Luiga (E) — Rosenqvist (S). Maadlus tasavägine. 14 minutil haarab soomlane Luiga käe ja seljatab Luiga pool-lindenist.

Teine voor annab jällegi viigi 7 : 7. Teisel päeval esimese paarina lähevad kokku

Jaskari (S) — Tedre (E). Jaskari seljatab Tedre 3 m. 30 sek.

Soome juhib 8 : 7.

Kristal (E) — Valtos (S). Eestlane saab teenitud, kuid väga napi paremusvõidu.

Seis 8 : 8.

Reini (S) — Väli (E). Väli oli tehniliselt ja taktiliselt parem. Mõlemad Soome kohtunikud andsid võidu Reinile.

Soome juhib jälle 9 : 8.

Grünbaum (E) — Niemi (S). Grünbaum seljatas ilmatuult Niemi — aeg 1 m. 15 sek.

Jälle viik 9 : 9.

Luukko (S) — Lõhmus (E). Lõhmus oli kaks korda puhtalt õigad, kuid kohtunikud ei tunnistanud seda. Paremus Luukkole.

Seis 10 : 9 Soome eduks.

Neo (E) — Skön (S). Neo seljatas õnnelikult Sköni — aeg 2 min. 30 sek. Skön kukkus ise oma võitest.

Seis 10 : 10.

Rosenqvist (S) — Trossmann (E). Soomlane võidab napi paremusega.

Soome juhib 11 : 10.

Neljast voor algab ägedamate maadlustega.

Põntson (E) — Tukiainen (S). Põntson saab paremusvõidu.

Seis 11 : 11.

Savolainen (S) — Misler (E). Savolainen seljatas vastase 5 min. 15 sek.

Soome juhib 12 : 11.

Huupponen (S) — Puusepp (E). Huupponen seljatab vastase küljesti — aeg 1,40.

Soome juhib juba 13 : 11.

(Järg 4. küljel.)

Lihase- ja jõumeel

poksispordi juures.

Dr. med. Max Grünwald, Dortmundist.

Rahulikus seisukorras lihas on pehme kujutus, mis kergelt ja elast-selt painutab vähemate kujumuutusteta. Värskes seisukorras on lihas väga veerikas kude. Enamikus koosneb ta munavalgest. Munavalgeid mittedisaldavaid süsinik aineid on lihases vähe ning nende hulka on alla lähe protsendi värskest lihasest. Lihase kude on veele väga kergelt ligipääsetav. Umbes 45 protsenti inimkehast koosneb lihaskudest. Keha võim ja võime oleneb keha väljaarenemisest, mille osaks on saanud lihased. Enamik ajne- ja energiavahetusi, mis on mõõduandvad inimkehas, leiavad aset lihastes.

Lihastes leidub ajati vähesel määral piimhapet. Raske ja väsitava töö juures kasvab aga piimhappe hulk; see mõjub halvasti ning kutsub esile hapu reaktsiooni lihastes, mis kutsuvad välja väsimuse. Väsinud lihas annab ka tõesti hapu reaktsiooni. Väsimus kaob selle järele, kui võit kõrvaldatakse väsitavast tööst tekkinud piimhappe; värskus tuleb kiiremal, kui rohkem on olemas hapnikku. Embden pani tähele, et väsitava töö juures peale piimhappe, tekkis ka fosforhappe. Piim- kui ka fosforhappe tekkivad ühest ja samast aineist, laktazidogist, mis laguneb lihase koe ärritamisel plahvatuskujuliselt, nii et vabaneb piim- ja fosforhappe. Laktazidog ehk piimhappeemaaine on suhkru molekuli ja 2 fosforhappe molekuli ühendus; lihasaine vahetusel laguneb suhkruosa 2 piimhappe molekulisse, nii et fosforhappe vabaks jääb. Osa tekkinud piimhappe või vastava hulga suhkru põlemisel enamik piimhapest või kogu tekkinud suhkru hulk muutub suhkruks. Selle protsessi juures on hapniku olemasolu tarvilik, nagu iga põlemise juures. Lihase värskenemine on sellega ühenduses hapniku juuresolekuga. Fosforhappe lihaste normaalse tegevuse juures kõrvaldatakse kiirelt. Sarnaselt arenenud protsessid lihaste juures.

Lihaste toitmine sünnib väikeste anumate kogu abil. Alalise ainevahetuse tõttu on viimane võrk väga tihe. Keskmiselt on ruutmillimeetri peal Kroghi arvutuse järele 2000 kapillaari, mille kaudu sünnib toitmine. Sama teadlane hindab lihaste kapillaaride pikkust 100.000 kilomeetri peale, nende kogupindala 6300 ruutmeetri. Puhkeajal on ainult osa kapillaare avatud ja läbi-pääsetavad, kuid needki on avatud ainult osaliselt. Teostatakse liikumistöö, on lihaste ainevahetus erakordselt suurem kui rahuliku seisuga ajal.

Iga teise sama lihtsa töö juures tegutsevad mõned lihased. Viimased astuvad tegevusse harilikult paariviisi, et luua tasakaalu ehk piirduda esimese tööd. Oige lihaste kombinatsiooni sooritamiseks on vajalik harjutamine, kuna vastasel korral liigsed lihaste liigutused välja kutsutakse, mis omakorda ülepingutuse tõttu liigset jõuarendamist nõuab. Harjutus kergendab tööd, ta toob kaasa „harjumuse“.

Harjutused jaotatakse kolme osaks: 1) jõuharjutused; need on ena-

mikus lühiajalised ja nõuavad kiiret puhkust; 2) kestvuharjutused; nende juures vajatakse keskmist jõupingutust; siin peab aga tootmisvahetuse kestva töö jaoks korraldatud olema, et väsimus ei tekkiks kiirelt; 3) kiiruharjutused; siin on tegemist peasjalikult närvisüsteemi harjutusega, kuna närvisüsteem peab kiirelt arendama ärritust, mis mõjub lihasele.

Poksjale, kes kätega läheb vastase vastu heitluse, on lihase- ja jõumeel erilise tähtsusega. Lihase-meel asukoht enamikus ei ole lihases eneses, vaid liikmes. Lihase-meel korraldab lihaste seisuga ja liikumist. Vastupanu ja raskust hinnatakse jõumeel ehk vastupanumeel abil. Üksikud seisud kantakse üle kesknärvisüsteemile, kes ka vastu võtab lihaste pingutuse, millega võimaldatakse tahteline juhtimine soovitud suunas.

Poksjat peab omad löögid teos-

tama jõurikkalt, kuid kergelt. Näeb ta oma vastase kaitsetust, surub ta käe rusikasse, liikmemeel peab üle kandma tarviliku tabamise kindluse ning käsi, näpud ja rusikas kujundavad meele elava tööriista.

Käe täpset liikme- ja jõumeel vajavad elukutsega inimesed, nagu peenmehaanikud, kellasepad, optikud, joonistajad jne. Ameerika firmad maksavad suuri summe, et saada oma ettevõtte teenistusse sarnaselt õpetatud eritöölisi.

Podchi korraldas katseid löögi- ja jõuaparaadiga. Poksjate kohta tegi ta huvitava leiduse. Heade poksjate juures olid eksimused märksa väiksemad, kui nõrgemate poksjate juures. Poksjate võimed kalduvad võrd-selt paremale ja vasakule. Siit järeldub, et poksispordi abil lihase- ja jõumeel hea väljaarendamise osaliseks saab. Teiseks, poksimisel vasakule ja paremale ühtlaselt hea peenetunlikkus areneb. Podchi peab

lihase-, jõu- ja liikmemeel liikumise allikaks, kuna see meel määrab ära teostatava töö jaoks vajaliku lihasepingutuse või lihase põõramise. Sellela on võimata ära õpida või ladusalt täita igat kehalikku tööd.

Igal juhul poksi abil arendatakse välja peene liikme- ja jõumääramine, mis vajalik näiteks tennis-mängu juures. See kehalik karastamine toob aga kasu ka kõigile neile, kes ametialiselt peavad täitma peeneid töid, kasutades jõu- ja lihase-meel.

Kuid kõik lihaste tööd vajavad mitte ainult kehalikku tööd, vaid ka kõrgel määral hingelist ja vaimlist pingutust. Kehalise harjutuse juures pole vajalik saavutada ainult üksikut valmisolekut, vaid sellega tuleb tõsta kogu isiku võimet. Seda sihti taotleb ka lihase- ja jõumeel poksispordi juures.

Vehklemisest ja tema arengust.

„Eesti Spordilehele“ kirjutanud B. Lepik dipl. kehalise kasvatusõpetaja.

Harjumuse kaudu saavutatud viimast võideldi ühe või mitme vastasega löögi või torkerelvaga nimetatakse vehklemiskunstiks.

VEHKLEMISKUNSTI ALGUSEST.

Käsirelvavõistlus on niisama vana, kui võistlus ise ja on leidnud tarvitamist kõige primitiivsemate rahvaste juures. Kui iseäraline kunst võeti ta tarvitusele ja arenes eriliseks oskuseks kultuurrahvaste juures. Esimesed rahvad, kes arendasid vehklemiskunsti, olid egiptlased ja ätiooplased. Teised tolleaegsed assüürlased ja pärslased, kasutasid löögi- ja torkerelvu vaid sõdades. Greeklaste juures vehklemine polnud arenenud. Roomlaste juures gladiatorite mängud soodustasid vehklemiskunsti kõrget arengut.

MILLEKS ÕPIME VEHKLEMIST.

Sageli esineb tarve kaitsta oma moraalne või füüsilise olemus oma avalikus kahevõitluses. See tarve on kutsunud ellu vehklemiskunsti. Vaatamata sellele tõsisele otstarvele, muutub vehklemiskunst, niipea kui kaine mõistus maksvusele pääseb, tõeliselt kasvatusabinõuks. Asjatundlikud õpetajad on kehalisi harjutusi alati õpetuste olulisemaks osaks lugenud. Vehklemine on eriti soovitatav selle tõttu, et ta kõvendab inimese organismi ja lihastikku. Kehaseisu ja liigutusi õilitades, kõiki lihaseid arendades, ta annab vaatele teravuse ja tähelepanelikkusele mehe tervele esinemisele; mis oma väärtusetunde avaldusena on ta ilusaim ehe. Rikkumata mehe julgus ei ole kunagi tarviliku oma üleolekut nõrgema üle; kogemused on näidanud, et vehklemiskunsti läbi hoitakse ära kahevõitlused. Need põhjused olid vist mõõduandvad, et vehklemiskunsti õpetatakse mitte üksnes kaitseväärt ja aadlike kasvatusasutustes, vaid — et ta on ka laiemates ringkondades maksvusele pääsenud. Välismaal harrastatakse seda õilsat ja rüütelikkust kunsti, mõeldes lausele: „Mens sana in corpore sano.“

VEHKLEMISEST AJALOOLISELT.

Kõikide ajalooliste kirjeldiste kui ka XIV ja XV sajandite käsikirjade ja piltide põhjal võib öelda, et Sak-samaal vehklemiskunst oli vaid mitmesuguste relvade kohmetu käsitamise? Keskajastu turniir- ja koh-tude otsusel peetud kahevõitluse

põhjal võib luua pildi tolleaegsete relvade käsitamisest.

Alles siis, kui toores jõud pidi taanduma õuekonna eest, võttis väljajspool turniire esinev kahevõitlus hoovkonna elude vastava iseloomu.

Et sakslased mõõga ja dussaki käsitamises kuulsaks said, on vastuvaidlematu tõsiasi. Aga vehklemine nende relvadega oli ikka veel algeline relvadekäsituse ja lõppes enamasti maadlusega.

Peale kaitserelvade, nagu kilbi, kiivri ja soomusrüü tarvitati aktiivse relvana, mõõga kõrval mõnda teist „vasakukäe“ relva. Niikaua, kui valitses arvamus, et kaitseleõhk ilma samaaegse pealetungita on midagi põlgamisväärset, oli tähelepanu pöördunud pealetungile. Kaitse oli seepärast alati vähema tähtsusega, kui pealetung. Iseloomulik tolele ajale oli, et õppetunnid ümbritseti suure salapärasusega ja katsuti vehklemiskunsti arendada mingite filosoofiliste ja õpetuste matemaatiliste tõestustega põimitud teadust.

Tallhofter on püüdnud oma käsikirjas viis tabelit, mille järgi tema arvates kergesti võib arvestada, missugust päeva ja tundi valida eelseisvaks võitluseks, et kindlasti võita.

Suuremad vehklemismeistrid müüsid kõrgete summade eest vehklemistrikke, mis võisid olla hädaohlikud vähemteadliku vastasega kokku puutudes.

XV ja XVI sajandil olid sakslaste kõige paremad vehklemise alal Mareli vennad, millised nimetati „Marxi vendadeks ja sulevehklejateks“, viimased valitsesid Sak-samaal vehklemise alal kuni XVIII sajandi lõpuni.

Üks iseäralisest relvast, mille sünnipaik ja arengu algus teadmata, on dussak. See relv oli puust, käepide kolm sõrme lai ja üks sõrm paks. Tera oli vähe kumer. See relv oli armastatav vehklemisabinõuna Sak-samaal. Ta tuli esile XVI sajandi algul, levib kiiresti ja kaob XVII s. lõpul.

Nagu pikka kahekaemõõga tarvitamine, nii ka dussak nõuab väga rasket ja hoolsat treeningut, seda enam, et tol ajal veheldi ülalnim. relvadega mingisuguse kaitseta, milleks tänapäev osutuvad kindad ja mask.

Rüütlid olid vehklemises hästi arenenud. Erilist tõusu võib mär-

gata vehklemises XVI aastasajal Itaalias. Tekkisid vehklemiskoolid, kirjutati raamatuid selle kohta ja ilikoolides pandi ta peale suurt rõhku. Vehklemiskodumaaks peetakse Itaaliat või Hispaaniat. Arvamised on sellepärast niisugused, et hispaan-lased on varem vehklemise üle kir-jutanud ja Hispaanias on üleilma kuulsaid mõõgavabrikuid, kuna jälle itaallased oma vehklemiskoolidega ja vehklemismeistritega on tuttavaks saanud. Vehklemisviis oli hulga mitmekesisem kui praegu. Abinõudeks olid: piigid, sõjakirved, pussid, kahekäe mõõgad jne. Samuti kaitseks raudriie, kilp ja mõök.

Püssirohu ülesleidmisega kaotas raudriie oma tähtsuse ja vehklemise juures ei kõlvanud ta sellepärast, et ta liig raske oli. Tarvitati ka isesuguseid kaitsemantleid, mida kat-suti ka vastasele pähe visata. Pärastpoole tarvitati vehklemiseks ainult mõõka. Mõõgaga võib liua ja torgata (torge — piste olid esialgu lubatud ainult silma) 16. aastasaja lõpul määrati reeglid kindlaks ja tabada võis ainult pead ja rinda. Vehklemine oli sel ajal lubatud, sest arvati, et see on jumala tahtmine kumb langeb ja isegi kohtu poolt määrati kahevõitlusi. Hiljem laske-spordi arenemisega vähenes vehklemine.

Vehklemine oli tarvitusel aadli-seisuse, üliõpilaste juures ja sõja-väes. Üliõpilased hakkasid mõõka kandma ja nii mitmed astusid selle-pärast ilikooli, et vehklemise alal kuulsaks saada. 17. aastasajal oli hoos piste-vehklemine florettiide abil. Et ilikoolides palju kahevõitlustel surma said, keelati piste ära ja lu-bati ainult lööki. Löökvehklemine ei leidnud poolehoidu ja isegi 19. aas-tasajal leiamis veel florettiidega võist-lusi. Selle aja tähtsam vehkleja ja õpetaja oli Kreuzler, kes tegutses 50 a. sel ajal. Rapiridega vehkle-mine tõrjus floretti välja. Tekki-sid mensuurid, kus peeti tähtsamaks pead tabavad löögid, sest pea oli kaitseta ja silmade ees olid ainult prillid. Oli ka kahevõitlusi mõõka-dega, kus kaetud on ainult kael ja alumine kehaosa. Viimane viis oli seaduse poolt keelatud ja lubatud ainult vastava aukohtu otsuse põhjal.

19. aastasaja lõpul tekkis Itaaliäs kool, mis muutust tõi vehklemisse. Tarvitusele võeti mõök ühes löögi ja pistega. Sarnane vehklemine levis kiiresti Saksa, Austria sõjaväkke ja

VAENELAPS -- MAAILMA PARIM

„Rahvahulk — emaks minule“ ütleb J. Ladoumegue.

Ladoumegue on tänapäeva lemmik-sportlane, ükski sportlane ei ole nii ruttu tõusnud kuulsaks maailmarekordi meheks, kui Ladoumegue; aasta eest ei olnud temal ühtegi maailmarekordi — nüüd aga tervelt 6!

Ladoumegue elab just Jean-Bouin'i staadioni juures ja tema aknast võib iga kui väiksemat müra ja liikumist staadionil tähele panna. Enne võistlust soomlase Purjega liikusid Pariisis jutud, et Ladoumegue kardab ja hoiab soomlasest eemale. Kuna Ladoumegue ise ütleb, et ma ei teadnud ennem kui 3 päeva enne võistlust, et mul tuleb sarnase kuulsusega jooksta ja ma ei olnud selleks ka sugugi ette valmistatud, olgugi et Purje minust möödus, ei tunnud ma veel hirmu, teades, et mul on kiirust lõpuspurdiks ja kui Purje tagasi vaatas, siis möödusin temast.

Purje on suurjooksja, olgugi et ta on 31 a. vana ja mina alles 25, kuid põhjamaalase aastad, neid ei saa meiega võrrelda. Ja võib olla, ma kaotan ka Soomes oma parema vormi juures, sest nimelt minu võidusaladus ja edu on „rahvahulk“, kes on minu ema ja kelle pärast ma olen võrsunud sarnaseks kuulsuseks.

Seal ei ole ma kodus „rahvahulkas“, need ei ole omad inimesed, võõrad. Minu kired ja tunded löövad põlema, kui tuhanded pariislased karjuvad „Allez, Julot, Allez, Julot“ ja kui mu armas väikene naisukene on ka seal hulgas. Siis tunnen, et mul ei ole ühtegi raskust ega takistust ees, ma võin kas või surnuks joosta, olen inimene-masin tol korral...

Näete, olen inimene, väga tundelik ja kelle võit oleneb ära rahvast, aga mitte minust endast. Kuid mispärast olete nii tundeline ja sentimentaalne?

Vaadake, enne kui mina Pariisi tulin, olin ma üks nimetu poisike — vaenelaps, kellel ei olnud isa ega ema. Olin alati kurb, et saatust on mulle nii vali olnud ja rõõvinud mult minu vanemad.

Tädi oli ainuke minu eest hoolitseja ja tänu temale ja tema armastusele tõi ta mind Pariisi, kus seisib mul alles ees karjäär. Armastan oma tädi üle kõige, kuid karjäärile viis mind rahvahulk, kes oli alati minu õhutajaks ja ergutajaks võistlustel.

See rahvahulk sidus mind niivõrra, et ma kujutasin neid ette oma emana, kes ergutab oma poega ja ma ei oska üldse ilma nen-

deta võistelda. Olgugi, et ma olen naisemees, saan ma siiski iga päev tuhandeid kirju, kõiksugu õnnesoove armastuse sõnadega. Üks kirjutab „Minu Julot“ siis „sina“ ja hiljem „teie“, kuid ma tahan olla kõikidele sõber ja mitte kui Ladoumegue, vaid kui „Julot“.

Üheks suureks eeskujuks on mulle ka varakult ohvrina lahkunud suurjooksja Jean-Bouin. „Vaadake, siin on tema pilt ja ta võistlused.“ Need seisavad alati siin laual ja on mulle vääreks eeskujuks.

Praegu, vabal ajal, on Ladoumegue armsamaks ajaviiteks pingpong. Talvel hakkab ta tõsiselt harjutama Los Angelesi vastu, „sest seal on“, ütleb ta, „mitte üks, vaid 5—6 maailmakuulsat jooksjat mul vastaseks.“

Ja, ma võistlen niikaua kui — lõng mis haruneb, ning kui tuleb päev, kus ma saan löödud, siis loodan, et minult ei nõuta mitte rohkem, kui anda olen suutnud. Ja kui soovitakse, siis hakkam ma noori õpetama.

24 korda meistriks.

Vähe on neid, kellel läheb korda saada au selliselt, et kanda 24 korda meistritiitlit ja veel õrnelmal sool. Selle au osaliseks sai prantslanna Lucienne Velly, kes on oma maad esitanud 10-nes rahvusvahelises võistluses, püstitanud 12 prantsuse ja maailmarekordi, ja sealjuures tulnud 24 korda Pariisi ja Prantsuse meistriks, ühitas 3 korda osa võtnud olümpiaadist. Vaevast leidub maailmas teist sarnast naiskangelast.

Esitab tema klubi „Linnetes de Saint-Maur“. Oma karjääri kohta

see sümpaatne prantslanna räägib järgmist:

See oli 1921 a., kui ma võtsin osa jalgpalli ja kergejõustiku võistlustest ja 1923 aastast peale on edu järgnenud edule. Võtsin osa juba Monte-Carlo olümpiaadist. 1924 a. võtsin osa Grands Prix võistlustest korraldatud FFSF poolt, kus olin võidukas 80 ja 250 m. jooksus, kuulis ja kettas püstitasin uue maailmarekordi ja sama päeva õhtul juba võistlesin Pershingi staadionil Prantsuse-Tshehhi maavõistlusel. Pri. Lucienne Velly on reas suurlinnades võistlustest võtnud osa, kus ta võitjaks tulnud, nagu: London, Berliin, Brüssel, Praha, Milano, Bologne, Luxemburg, Lissabon jne. Ei ole mitmekülgsemat naist maailmas, kes on kodus igal spordialal esirinnas sammunud. Nii on ta parim prantsuse basket-palli mängija, samuti ka jalgpalli mängija, kergesportlane, ka talvesport ei ole temale võõras ja teda võib õigusega lugeda maailma parimaks nais-sportlaseks.

„Kodune võimlemine.“

Noorte Meesti Kristliku Ühingu poolt on antud välja väike brošüür „Kodune võimlemine“. Brošüür on huvitavalt seatud kokku, nii et igaüks erilise ettevalmistusega võib seda kasutada koduseks võimlemiseks. Iga harjutuse kohta on illustatsioon. Hind 25 senti.

ka spordiselsidesse. Praegu on tarvitusel sportlik vehklemine, mõõkadega, mis võimaldavad liia ja torgata.

DAAMIDE VEHKLEMISEST.

Daamide vehklemine pole uudis, moodsa aja leidus. Ilma, et tagasi pöörata vanadele aegadele, leiame teise poole 16. sajandil, et Brantome seletab selleaegsetest moedaamide kommetest, ühes teiste alade kaasaalamise juures järgmist: „Hulk daame harrastab relvmängu: Saksa daamid peavad enestevahelisi turniire väheste kaitsetega; ning Bologna daamid heameelega vehklevad üksteisega. Kõrgem seisus immitleb daamide vehklemiskunsti kõrget tasapinda.“ Ka Cervantes on teadlik daamide vehklemisest ja Lesage räägib ühest daamist, kes juhatab vehklemisalal daame. La Colombiere nimetab, et daamid kolbaks mõõka küljel kanda ja et nad seda riistapuud hästi käsitada oskavad. 18. sajandil suri daamide vehklemiskunst. Põhjuseks oli Wateau lambakarjaste piltide vaimustus, mille järele oli mood.

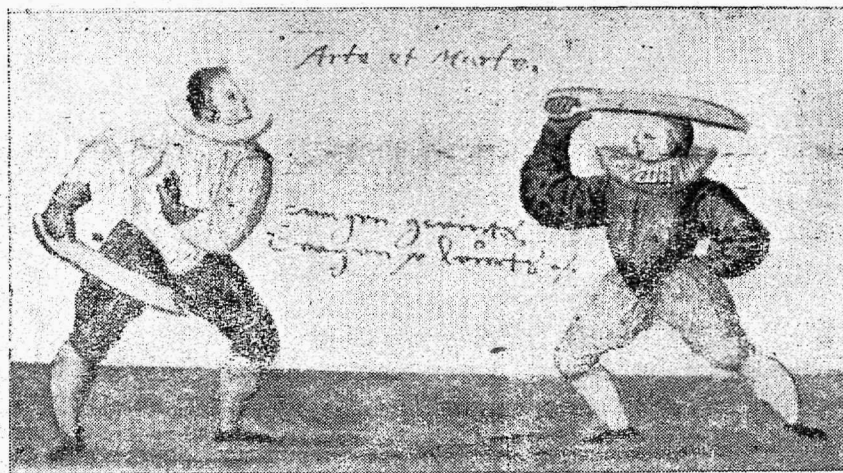
Eelnimetatu muutus iseäranis edenevalt viimse kümne aasta kestusel (1890—1910). Aru saades selle spordi tähtsusest ja mõnust, hakkasid daamid seda ala harrastama. Suurimate linnade seltside juurde asutati naisosakonnad, kus floretti-vehklemist harrastati.

Kui õpitakse reeglipäraselt seda relva käsitama, annab ta igakülgse kehalise arengu nii jõuliselt kui iluliselt.

VEHKLEMINE KUI SPORT.

Viimasel ajal on vehklemiskunsti see hool tahaplaanile jäänud, et tuleb ettevalmistada võistluseks elu ja surma peale. Mõtteliselt on muutunud paraadiks. Vastavalt sellele on võistlusmängude vehklemisreeglid koostatud. Sellest vaatepunktist lähtudes pole siin tähtis ainult küljelööök, vaid ka korralik löögi läbiviimine.

Selle huvitava ja arendava spordi ja kaitsealaga tuleks ka meil rohkem tegeleda. Tänapäeval on Eestis vehklemine levinenud ainult vähesel moel kaitsevases, üliõpilaskonnas ja politseis, kuna aga eraseltsides peaaegu üldse seda spordivahendit ei tunta. Vastuõksa äga

XVI sajandi vehklemine dussakiga.

Lääne-Euroopas harrastatakse seda mõnusat sporti pea igas seltsis ja ka muus asutuses, ning peale selle on veel seal laiaajandane vehklemisorganisatsioonide võrk. Olümpia kavvas on ka vehklemis-sport tunnustatud alana vastu võetud.

Soovin, et ka meil sellele huvitava spordialale aratatakse tähelepanu ja et organiseeruksid seltside juurde vehklemisrühmad, nagu see on tavaline Lääne-Euroopa riikides.

B. Lepik.

Kehalise kasvatusõpetaja.

Mõtteid Rakvere sporditsemisest eeloleval talvel.

Suvised jalgpalli hooaja ja kergejõustiku möödudes Rakvere sporditsemises tekib tavaliselt pikem seisak. Talisporditsemine Rakveres on võrdlemise loid: korraldatakse paar jääpallivõistlust, tuljaks toime suusavõistlustega ja see on pea kõik nimetamisväärt. Teistes linnades suurt poolehoidu võitnud pallimängud pole seni Rakveres suurem arvulist pealtvaatajaskonda ligi tõmbanud ja kahetsusega peab konstateerima fakti, et Rakverel pole isegi linna meeskonda ei korv- ega võrkpallis. Ainult keskkoolis on võrkpall laialt levinenud.

Käesolev talv näib siiski veidi elavust semisesse talispordi-idüllil toovat. Seda just eeskätt seetõttu, et kohalikud spordiorganisatsioonid „Kalev“ ja „Spordiklubi“ korraldavad sihtvõimlemise treeningõhtuid ühes pallimängu tundidega. Et asja juhivad keskkoolide spordiõpetajad, siis on teatavajd eeldust lootuseks, et hakatakse Rakvereski rohkem elavust tundma pallimängude vastu, pealegi kus treeningõhtude korraldamiseks on üüritud sobivad ruumid.

Käesoleval talvel võiks Rakveres tegemist teha ka maadlusega, sest hiljuti asus sija elama tuntum Nar-

va maadleja Muld, kes asiasthuvitatule õpetab maadlustehnikat s.s. „Kalevi“ ruumies. Kuid näib, et asja vastu ei tunta huvi ja viimasel ajal jääb maadlemaskäijate hulk ikka vähemaks. Võib olla see on tingitud ka sellest, et asi kannab juhuslikku ilmet ja mingit reeglipärasust korraldust siin pole tehtud.

100 meetrit 10,2 sek.!

Kuulus Ameerika mustanahkne sportlane Eddie Tolan, kes juba ühes Paddockiga on maailmameister 100 m. 10,4 s. on selle maa katnud 10,2 s. See uus rekord ei ole veel ametlikult kinnitatud.

Jalgpalli arvused Saksas.

Saksamaa jalgpalli liitu kuulub 7595 seltsi, kellel on 986.046 liiget. Seltsidel on 30.925 meeskonda, kes möödunud liidu aastal pidasid 673.770 võistlust. Sakslased mängisid 410 võistlust välismeeskondade vastu kodumaal ning 388 võistlust välismaal. Noore jalgpallimängijate pere kasvatamiseks kulutati 40.000 riigimarkka.

Täielikum spordiäri Eestis
KAUBAMAJA
„SPORT“
 Tallinn, S. Karja 18.
 Kõnetr. (2)23-00

Õpilastele
suures valikus:

Võimluskinge,
 Võimlussärke,
 Võimluspüksa,
 Võimluspensoriumi jne.

Peate selle kõik sporditarbed.

(()) HALLO!

Inglise spordiringhääling

„Everybody“

siin räägib Teie uus briti korrespondent Clyde Mc.Weney.

Kuulge minu häält viiekümnetuhande hääle hulgest, kes hurraa kisendavad. Ka mina tõmban rinnataskust oma roheline taskurätiku ja mõirgan kaasa „hurraa!“, sest esimest korda 1903. aastast arvates on Iirimaa löönud Schotimaa jalgpallis.

Roheline on Iirimaa rahvusvärv, kuid ka lootuse värv on roheline, seekord siis läks iirlaste lootus täide, kui meie schotid võitsime 3:2. See tagajärg ei ole inglise jalgpallile kuigi meeldiv — sest inglased on kõigel aegadel iiri jalgpalli rohkem maha teinud, kui see tõe vastu.

Kuid kas saate aru, mis tähendas see võit iirlastele?

1903. a. löid iirlased schotlasi ühe väravaga, sest ajast on Schoti iga aasta võitja olnud, kuid iialgi suurema väravaarvuga kui 4 või 3.

Mõne nädala pärast iirlased võtavad vastu Belfastis Windsor Parkis inglise rahvusmeeskonna. Inglased peavad sellele iirlaste võidule tähelepanu pöörama, kui nad Iirimaa vastu oma meeskonda moodustavad.

Bravo, Grimsley-Town! Inglise jalgpalli meister

Arsenal on kolmat korda selle hooaja kohta löödud. Nüüd oli see Grimsley-Town, kellele võit õnnestus tagajärjega 3:1. 20.000 pealtvaatajat elasid võistlusele Grimsley's kaasa.

Arsenal on praegu viiendal kohal võidu tabelis. Esimesel kohal juhib West-Bromwich-Albion, järgnevad Sheffield Wednesday, Sheffield Unidet ja Everton. Arsenalil allajäämisele otsitakse paljuid põhjusi. Üks neist võib olla see, et väravavaht Kayser, noor hollandlane, kes mineval aastal oli kõige parem väravavaht Inglismaal, Arsenalilt poolt lahti lasti, sest

inglise siseministerium tahtis nii.

Väljamaalased ei tohtinud Inglismaal tasu eest ega ka tasuta töötada. Hollandlane Kayser, kelle isal Covent Garden'is Londonis on suur puuvilja äri, ja kelle sugukond elab Inglismaal juba üle 20 aasta, mängis tasuta Arsenalil üheteistkümmet hulgas. Inglise politsei aga uuris välja, et ta kuidagi viisi ikka materjaalse tasu sai — ja mängul oli lõpp!

„Jalgpalli“ G. m. b. H., Arsenalil direktoritel koos Kayser'iga on nüüd

vastust anda inglise kohtu ees.

Sest mr. Kayser'il oli lubatud tegev olla ainult oma isa äri piires. Nii siis kaotas Arsenal oma parema väravavahti.

Arsenal löi omakord Sutherlandi sellepeale vaatamata, et viimasel olid mängus üheksa hiilgavat mängijat, kes

igauks nädalas £ 8.0.0 said.

Tuntud Aston Villa äri juhatus lubas iga mängijale oma esi-

mesest garnituurist palga juurepreemia lisa

iga võidetud mängu eest £ 2.0.0. ja iga värava eest veel eraldi £ 1.0.0.

Ja kas näete, kuidas see lisa mõjus?! Aston Villa löi Grimsby-Towni 7:1, sealjuures sooritas

Norton üksi 6 väravat.

Nii siis sai ta selle mängu eest z 8.0.0. mis kokku tema z 7.0.0. nädalapalgaga teeb välja z 15.0.0.

Ülaltoodust võib järeldada, et head elukutselised jalgpallimängijad Inglismaal saavad kõrgemat tasu kui elukutselised poksijad, tennis ja cricketmängijad.

Inglise poksispord ei seisa õnneliku tähe all. Eila juhtus kuues surma õnnetus. Poksimestri võistlusel inglise keskkooli noortele võistlesid kärbeskaalus 16-aastane Eddie Walmsley 18. aast. Ewaniaga. Võistlus läks 6 roundini 6 untsiliste kinnastega. Esimesel roundil sai Walmsley palju kehakõike, ja suruti vastase poolt mitu korda nõõridesse. Siiski õnnestus tal end koguda, nõnda kaua kui vastase poolt

kergehoobi vastu lõuga sai,

põrandale kukkus ja sinna lamama jäi 10-ni. Teda kanti nurka, aga ta ei tulnud kõigi katsetele vaatamata meelemärkusele. Teel haigemajja suri ta sanitaarautos.

Sel ajal kui meie huvi on veel Gene Tunney ja Jack Demsey „come backile“ pööratud, tuli kuuldavele sõnum, et Stadium Ringi Blackpoolis astub järgmisel esmaspäeval vana inglise raskekaalumeister Billy Welles. See võistlus on katsevõistluseks Harry Grossley vastu, et pärast võisteldades inglise raskekaalu meistri võistlustel. Kes mäletab veel vana Billy Wellsi? Kuid meie ei tohi unustada, et Wells on

suurim Heros inglise spordi ajaloos.

Kes mäletab veel tema otsustamata jäänud võistlust Carpentiere vastu 1919. a., kus rahvas temale hüüdis, tal olevat klaasist lõug. Kaotas ta ehk võitis, ta oli siiski palju parem poksija kui Phil Scott. Sel ajal, kui Wells veel omas meistritiitlit, ma nägin teda võistlemas Londonis Cristal Palaceis Frank Goddardi vastu. See oli äge võistlus, kuid siiski farim ja ilusam, mis ma iial näinud. Aga ma küsin, mis teeb seesama vana Wells ringis

oma 42 aastaga?

See oli 1911. a. kui ta võitis Iron Hagne käest inglise raskekaalumeistri tiitlit. Kümme aastat peale selle andis ta oma vastasele kibedaid võistlusi. Kuid nüüd mu armas Wells, minu arvamise järele on Sinu kätele passlikumad golfikepp või racket kui sa õhtuti meelelahutust otsid oma „publik houseis“.

Pange tähele minu järgmist spordiringhäälingu vestlust.

Cheerio, Everybody!

Rahvusvahelised poksivõistlused.

Spordi poolt korraldatud rahvusvahelised poksivõistlused Gonsiori maneeshis tõmbasid kahe päeva jooksul kokku ligemalt 1500 pealtvaatajat. Soomlased olid seekord esitatud Oivo Johtoni, Mykkäneni ja Ekholmi näol. Osavõtjaid kergekeskaalus oli küllaldaselt, kuid raskemad kaalud olid päris hõredad, raskekaal puudus täielikult. Matshid olid ägedad, nii mitu knock-outi registreeriti võistlustel. Ainult üksikud paarid pakkusid tõsist poksi, rohkem siiski oli maadlemist ja pusimist, mis meil kujunemas harilikuks näheks. Siin peaks kohtunikud karmimalt talitama, sest muidu võib meie poksispord kujuneda kakeluseks.

Tagajärjed kujunesid:

Kukk-kaal:

1. Lindenvald, Sport
2. Kaup, P. K.
3. Speek, P. K.

Sulgkaal:

1. Seeberg, P. K.
2. Glücke, P. K.
3. Ollisaar, P. K.

Kergekaal:

1. Taar, Sport
2. Stepelov, Sport
3. Rööding, Sport.

Selles kaalus jäi kohata soom-

lane Johtonen. Kohtunikud andsid siin võidu Röödingule, kuigi Johtonen näis parem olevat.

Kergekeskaal:

1. Nilender, Sport
2. Mänd, Sport
3. Ekholm, Soome.

Eriti äge oli matsh Nilenderi ja Ekholmi vahel, kõik kolm roundi olid ägedad ja temporikkad.

Keskkaal:

1. Mykkänen, Soome
2. Kuura, Sport
3. Alits, P. K.

Mykkänen-Kuura matshil oodati Kuura võitu, kuid tema osutus nõrgas vormis ja tabavad löögid ei tahtnud kuidagi välja tulla. Kõik kolm roundi läksid tasavägiselt, kuid näis siiski soomlane pisut parem olevat. Nii kaks esimest roundi andsid tulemusena viigi, kuna kolmas round tõi väikse paremuse soomlasele ja seega ka võidu. Kuura lahkus ringist protesteerides.

Poolraskekaal:

1. Renke, Sport
2. Essenson, P. K.
3. Kalm, P. K.

Renke löi teisel roundil Essensoni k.o.

Eriauhinna parimale poksijale võitis kergekeskaallane Nilender.

Eesti-Soome maavõistlus...

(Algus 1. küljel.)

Kajander (S) — Sepsivart (E). Parteris soomlane seljatab Sepsivarti kaksiknelsonist. Aeg 7.45.

Soome edu 14:11.

Nüüd asub Eesti viigistama seis. Praks (E) — Veksten (S). Praks teeb tublit tööd ja saab töö-

võidu.

Seis 14:12 Soome eduks.

Teearu (E) — Helin (S).

Teearu on palju aktiivsem ja toob teenitud võidu Eestile.

Seis 14:13 Soome eduks.

Viimase paarina lähevad kokku Luiga (E) — Laitio (S). Luiga näib aktiivsem olevat. Kord kukub Luiga ühele õjale, soome kohtunik viljstab juba seljakaotuse. Eesti kohtunikud protesti peale alustatakse uuesti võistlust. Luiga teeb tugevat tööd ja saab lõpuks paremuse.

Seis 14:14.

„Spordilehe“ ennustusvõistlus.

Spordilehe poolt korraldatud ennustusvõistlus maadlusmaavõistluse Soome-Eesti tulemuste kohta andis järgmisi tagajärgi.

Auhinnad langesid:

1. A. Kõpman, Rakvere — elektrialuamp.

2. E. Deklan, Tallinn — kristallkarahvin.

3. R. Limberg, Narva-Jõesuu — portfell.

4. J. Maasepp, Tartu — rahatask.

5. O. Ottas, Tallinn — Spordileht 1 aastakäik.

6. F. Vensten, Narva — Spordileht 1/2 aastak.

7. S. Tihonof, Tallinn — Ujumise õpetus.

8. M. Tisler, Võru, Ujumise õpetus.

9. A. Raudsepp, Pärnu — Aastaraamat nr. 5.

10. J. Ennemuist, Põltsamaa — Aastaraamat nr. 5.

Kolm esimest ennustasid viigi, kuid teised ennustasid napi Soome paremuse. Preemiaid saab kätte „E. Spordilehe“ toimetusest, Tallinn, Uus t. 24 igapäev k. 10—14.

Suusanäitus.

Pühapäeval avati Tallinna kaitsemaleva ruumes suusasporti näitus. Näitusel oli välja pandud üle 100 p. suuske, mis valmistatud äsja lõppenud kaitsejõu suusavalmistamise kursuse kursantide poolt. Auhinna vääriliseks tunnistati ligi paarkümmend suusameistrit, kelle suusad osutusid võrdlemisi korralikuks, mõni paar võis kindlasti konkureerida Soomes valmistatud suuskadega. Uued suusasepad kavatsesid hakata valmistama suuske ka müügiks, nii et on loota suuskade hinna langust.

Peale suuskade olid välja pandud suusasporti tarbed, nagu riietus, sidemed, määred. Väljapanekute hulgas äratas tähelepanu kaitsejõu spordipääliku leitnant Lepa poolt valmistatud mitmesugused suusamääred, mis oli pakitud mahtserikkalt karpidesse. Võib loota, et sellega on osalt ka suuskade määre küsimus lahendatud. Näitus külastas ligi 1000 inimest.

Rootsi-Ungari

maavõistlus Budapestis lõppes Rootsi kaotusega. Ungarlased olid ülekaalus ja võitsid 3:1 (2:1).

Inglise-Iiri

jalgpalli maavõistlus lõppes inglaste eduga 6:2 (3:1). Pealtvaatajaid 40.000.

AMATÖRISM! ARVUSTUSTULES!

**Soome esitab FIFA'le jalgpalli amatö-
rismi mõiste kõrvaldamise ettepaneku.**

Kas Eestis on võimalik sportiline elukutselikus? Kuidas suhtuvad Eesti jalgpallijunid Soome ettepanekusse!

Stokholmi „Idrottsbladet“ toob hiljutise jutuajamise Soome tuntud spordijuhil jalgpalliliidu esimehe ja FIFA abiesimehe insener E. von Frenckelliga, milles peamiselt puudutatud amatöörismi mõistet ning e-va spordis üldiselt ja jalgpallis eriti.

„Amatöörismi mõiste jalgpalli alal kuulugu kõrvaldamisele“ ütleb ins. E. v. Frenckell. Kogu amatöörismi mõiste peaks kaotatama ja hävitatama, lausub usulietav kohe jutuajamise alul. On alandatav seilitada ia kinni pidada mõistest määruste abil (de iure), mida de facto ei ole olemas. E. v. Frenckell tuletas meele Arne Borgi ja Charles Hoffi juhtumeid ja avaldas imestust kuidas neid on tunnustatud võistluskõlbmatuks. Ins. Frenckell ütleb, et tema ise esitab FIFA (Rahvusvaheline jalgpalliliit). Täidesaatva Komitee istun-

gil ettepaneku, mis suunatud au-
gu lõõmiseks amatöörismi müürisse, jalgpallisportis amatöörismi mõiste täieliseks kõrvaldamiseks. See ettepanek peaks leidma seda hõlpsamini vastu võtmist, et jalgpall ei ole võetud edaspidi olümpia-mängude kavva, ja, et Inglismaa ei ole ühinenud FIFA'ga. Soome on jalgpalli alal tõeliselt amatöörlilik. Seetõttu on erapooletuul hõlpsam esitada ettepanekut amatööride ja professionaalide vahelise piirjoone rikkumiseks ja kaotamiseks, arvab ins. E. v. Frenckell.“

„Eesti Spordileht“ ära tuues Soome jalgpalliliidu juhi arvamist, seab küsimuse kuidas suhtuvad sellesse meie jalgpalli ja spordijuhid?

Nädala pärast on meil jalgpalli „üürpäev.“ Sedakorda liigub kuluaares nii palju igasuguseid arvamisi,

et kui neist pooledki täituvad, siis ei tunne tuleval hooajal enam ühtegi meeskonda esimesest pilgust ära. Ka meil liiguvad jutud mängijate kinnipidamisest (pärisorjusest!) mitmesuguste rahaliste kohustustega. Mõni aasta tagasi oldi huvitatud kuivõrd kulukaks seltsile läks tuntud jalgpallimängija tagasivõitmine ja teise ülemineku takistamine. Praegu on jalgpalliliidul lahendamisel hiliuline riigiteenijate-äriteenijate mängu kassa saatus jne. Pole tundmatud ka jutud seltsi organiseerimisest elatise iurdehankimise huvides.

Vaatame siia juure Nurmi külaskäigud, meie maadlejate ja teiste ettevalmistused olümpia-mängudeks, siis tekkib küsimus, kas on meilgi täiel määral kinni peetud amatöörismist?

Edasi, kuidas meil kujuneb spordilelu siis, kui peaks ametiikult kaota-

tama piirjooned amatöörismi ja professionaalsuse vahel? Meie spordior-
ganisatsioonid, nii keskasutused, kui ka seltsid, pole küllalt jõukad juba nüüd, kus tasu ei tule ametiikult maksta. Kui kaovad piirid, kuidas suhtub sellesse spordipublik? Kuidas toimivad meie jalgpalli ja spordijuhid, kui Soome ettepanek saab teoks. Sest oleme ju seniini püsinud rahvusvahelisel koosolekul, Skandinaavia (Soome, Rootsi, Norra, Taani) grupis, ning püüdnud kõike küsimusi lahendada Põhjamaade seisukohalt peaaegu alati täielikul ühelmeel!

Ei oleks sugugi üleliigne, kui käesolevale kirjutisele ja E. v. Frenckelli arvamisele pühendataks erilist tähelepanu, seda enam, et amatöörismi küsimus saab varem ehk hiljem ka meie spordiliikumises väga oluliseks teguriks.

Tallinna ja Tartu „Kalevite“ interklubist osavõtjad poksijad ja kohtunikud.

Tallinna „Kalev“ — Tartu „Kalev“ 3:5

15. novembril peeti Tartus, E. Käsitööl. Als. seltsi ruumes, järjekordseid interclub poksivõistlusi Tallinna ja Tartu „Kalevite“ vahel. Võistlused olid riikad knock-outidest, sest 8-st paarist ainult kaks esimest kaalu löid terve aja, kuna järgmised lõppesid „knokkidega“, neist kaks puhast.

Kärbeskaalus tasavägisest matshis võitis Poska, Tall. „Kalev“ — Seeri punktiga; kukk-kaalus E n d e n — Tall „Kalev“ kaotas samuti tasavägisest võistluses Litsakule; sulgkaalus A. Lillemägi — Tallinna „Kalev“ löi Tartu „Kalevi“ nõrgemat, Siidleri 2. ringil tehu k.-o. Üllatuse valmistab kergekaalus Vahi — Tartu „Kalevi“, liues „solariga“ — Lutsu esimesel ringil puhtalt knock-outi. Kergekaalus tegid „sõbramehe matši“ Miller — Tall. „Kalev“ — Erich Lukkiniga.

Võitis Lukkin tehn. k.-o. Keskaalus hästi edenenu R o o s e n, Tartu „Kalev“ — sunnib Tiiveli allaandma 2. ringil. Poolraskekaalus endine tarlane Koorits, Tall. „Kalev“ võitis Visnapuu — 2. ringil teh. k.-o. Raskekaalus esimesel ringil Sütz südilt — E. meister Evald Lukkini vastu, andes niivõrd tabavad sirded meistri „koonu pihta. Tundus, et Lukkin alles siis tõsisemalt lööma hakkab, kui ise mõned hoodid pihta on saanud. Lukkin oli liig puine selles matsis. Võitis teisel ringil knock-outiga. Võitis Tartu „Kalev“ 5:3. Nimetatud kohtamine oli järjekordselt nelias: kaks esimest on võitnud Tall. „Kalev“: 6:2 ja 5:3 ja viimased kaks Tartu „Kalev“: 4:4 ja 5:3. Järgmine interclub poksis nimekaimude vahel tuleb pidamisele Tallinnas — tulevasta veebruaris.

Sisevõistlused ujumises.

Rida häid saavutusi.

16. nov. s. a. korraldas E. s.-s. Kalevi Veespordi osakond esimesed ujumise võistlused sisebasseinis. Võistlused olid omavahelised ja võistlesid ainult mehed. Naistele korraldatakse võistlused 26. skp. samas Voinovi basseinis.

Võistlustel ületati kolm siserekordi ja rida ujujaid parandasid oma varem saavutatud tagajärge. Päeva üllatusemeheks tõusis Volke, kes ületas 100 m. ja 200 m. vabaujumises basseini rekordid ja jättis vana rekordid kätti mõttliku 200 m. väikese paremusega enese selja taha. 100 m. oli mõlemil ühtlane aeg ja seetõttu tuli neile Kodrese rändauhinna pärast uuesti võistelda, kus võitjaks tuli Volke. Volke on õieti alles noor ujuja. Veel läinud talvel korraldatud sisevõistlustel oli ta pealtvaataja osas ja treeningu tundidel vaadati ta peale ainult kui andekale algajale. Püsiv töö suvel välisbasseinis ja sama jätkamine ka sügisel võimaldas ning sisebasseinis ühes hea tahtega on noormehesest teinud nüüd ühe meie parema vabaujuja. Mõttliku esinemine ja tagajärjed kannatasid treeningu puudusel, kuna mees kolm-neli nädalat enne võistlusi mereväkke sundaega teenima läks ja seepärast ta treenida peaaegu ei saanud. Trahov parandas oma nime seisva 100 m. rinnuli ujumise 1.25,9 pealt 1.23,0 peale. Temalt ootame samas maas tagajärge alla 1.20,0!

Võistluste üldtagajärjed:
Basseini pikkus (19,2 m.):
1. Nõmmik 9,7

2. Tanvald, A.	10,7
3. Friedberg	11,0
100 meetrit selili:	
1. Tanvald, R.	1.35,7
2. Tanvald, A.	1.36,8
3. Muidu	1.36,9
100 meetrit rinnuli:	
1. Trahov	1.23,0 (uus rek.)
2. Särglepp	1.32,3
3. Tanvald, A.	1.37,6
100 meetrit vabalt:	
1. Voike	1.12,5
2. Mõttlik	1.12,5
3. Trahov	1.12,8
Volke tagajärge rekordina ei loeta, kuna aeg oli võetud kahe kellaga.	
200 meetrit vabalt:	
1. Volke	2.52,8
(uus rek.) end.	2.53,0
2. Mõttlik	2.54,0
3. Trahov	2.56,3
Noored: 19,2 meetrit:	
1. Tamm, H.	12,3
2. Tomingas	12,6
100 meetrit selili:	
1. Tamm, H.	1.48,0
2. Tamm, K.	1.53,4

Spordiäri Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19
Telefon 430-19.
Soovitab oma valmistatud
spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Zabala kõrges vormis.

Argentiinlane Zabala attakeeris hiliuti Nurmi tunnijooksu rekordi, kuid rekordini ta ei küünninud. Viimasel ajal Zabala on tunduvalt edenenu ja temaga arvestatakse kui ühe kõvema konkurendiga pikas mais olümpia-mängudel.

Senised paremad tagajärjed tunnijooksus oleksid:
19.210,8 m. Nurmi, Soome, 1928.
19.021,9 m. Bouin, Prantsuse, 1913.
18.878,0 m. Watkins, Ameerika, 1899.
18.742,0 m. Shrubbs, Inglise, 1904.
18.605,0 m. Zabala, Argentiina, 1931.
18.586,0 m. Deerfoot, Ameerika, 1863.
18.560,0 m. George, Inglise, 1884.
18.548,5 m. H. Kolehmainen, S. 1914.
18.518,5 m. Backman, Rootsi 1921.

Deerfoot ja Watkins olid professionaalid, George olevat 1886 aastal jooksnud harjutusel 19.312 m. 59,29 minutiga.

Võrdhuseks oleks märkida, et Eesti rekord tunnijooksus kuulub J. Lossmanile 17.098,35 m. 1922. aastast saadik.

Suvespordi hooaeg Mõisakülas.

Staadion valmib.

Vaadates möödunud hooaja üksikute spordialade saavutusi, peame algama jalgpalliga. Jalgpall on ala, mis võidab Mõisakülas ikka enam ja enam tähelepanu. Võistlustest võitis suurem osa „Ülo“, kuna kaotati ainult Sindi „Kaljule“. Suurim võit oli Ruhja sp. s. üle. Jalgpallile järgneb populaarsuse poolest kergejõustik. Parimaks kergejõustiklaseks oli J. Kõvamees. Tema parimad

saavutised olid: 100 m. 11,6 sek., kaugus 6,29 m., kõrgus 1,70, kuul 10,64, ketas 32,46, oda 51,36, teivas 3,10.

Noortest on tähelepanuväärivad Luik ja Lääs. Esimene saavutas kõrguses 1,61. Teine kuulis 10,20. Peale kergejõustiku on veel edukas raskejõustik ja rattasõit. Raskejõustikus on rohkem arenenu maadlus ja tõstmine. Edukamad sportlased olid R. Västriik ja E. Uke, kes korralduselt kohtadele tulnud. Rattasõidus oli võidukas E. Taits, kes saavutas 25 km. rakmetes, hariikul rattal aja 46 min. 16 sek. (E. rek. 46,37,3).

Mõisaküla alevsakte ja sportlaste vaheline liit — staadion valmib. Mullatöödega on juba peaaegu lõpule jõutud, ning tuleval suvel loodetakse juba staadion avada. Mõisakülalased peavad tänama selle eest kaitselidud spordijuhile, kelle algatusel asuti staadioni ehitamisele.

Sportlased!

Kui soovite head kohvi juua, nagu välismaal — siis külastage ainult

Café „Centrum“i

SUUR KARJA 18.

Kas on Eestil väljavaateid olümpia mängudel?

Ameerika ja Soome sammuvad esirinnas.

Eesti neliateistkümnendal kohal.

Mitmetes euroopa lehtedes on ilmunud ülevaated kergejõustiku tagajärgede kohta ja mitmesugused arvestused paremuse määramiseks rahvustele.

Need arvestused on puudutanud ainult euroopa tagajärgi, kus Soome on pääsenud esikohale, jättes Saksa ja Rootsi järgmisteks.

Meil on nüüd hea juhus tuua võrdlustabelit paremate tagajärgede kohta üle maailma, mis annaks selget ja ilmekat pilti olümpiamängude tulemuste kohta.

See paremus näitab meile selgelt, kas on Eestil väljavaateid olümpia mängudel, kas või esimese kümne hulka tulemiseks. Meie ei hakka siin analüüsima Eesti kergejõustiku edu, vaid jätame lugejale ise otsustada, kas Eestil on mõtet osa võtta olümpiamängudest.

Võrdluses on arvestatud inglise gardides jookstud ajad ümberarvatult meetrite peale.

Nagu näitab allpool toodud tabel, pääsevad

AMEERIKA JA SOOME

esirinda. Arvestus on tehtud kümne parema tagajärje kohta. USA näitab kohutavat paremust kergejõustikus, saavutades üksinda sama palju punkte, kui kõik teised riigid kokku. Nii et Euroopal on väga vähe kaasa rääkida olümpiamängudel. Soome omandab kindlalt teise koha.

Tagajärg kujuneks sarnaseks:

1. USA	464,1 punkti
2. Soome	180,3 "
3. Saksa	72,5 "
4. Rootsi	45,5 "
5. Jaapan	33,3 "
6. Ungari	29,5 "
7. Prantsuse	25,5 "
8. Inglise	22,7 "
9. Arentiina	22,5 "
10. L.-Aafrika	15,5 "
11. Itaalia	14,0 "
12. Tšehhi	11,4 "
13. Iiri	10,0 "
14. Eesti	9,0 "
15. Filipiinid	9,0 "
16. Poola	7,0 "
17. Läti	6,0 "
18. Norra	5,5 "
19. Hollandi	1,4 "
20. Brasiilia	0,5 "

G. Sule tagajärg odas 69,54 on toonud Eesti 14-da kohale.

Ülalpool arvestused on tehtud kümne parema tagajärje saavutusena. Olümpia mängudel teatavasti arvestatakse 6 paremat ja pole huvitusest teha ka arvestust sellest vaatekohast. Iga üks võib

esineda ainult kolme võistlejaga igal alal.

Siin saame järgmised tagajärjed:

1. Ameerika	157,7 punkti
2. Soome	68,0 "
3. Saksa	35,1 "
4. Jaapani	28,0 "
5. Prantsuse	14,5 "
6. Rootsi	13,5 "
7. Inglise	10,5 "
8. L. Aafrika	10,2 "
9. Argentiina	10,0 "
10. Ungari	9,5 "
11. Itaalia	7,0 "
12. Tšehhi	7,0 "
13. Iiri	7,0 "
14. Eesti	6,0 "
15. Filipiinid	5,0 "
16. Poola	3,0 "
17. Norra	2,0 "
18. Läti	1,0 "

Rootsi ja Ungari on nihkunud siin tahapoole, Jaapan aga omanud

neljanda koha. Olümpia mängudel arvestatakse küll 6 kohta, kuid auhindu saavad ainult kolm esimest, siis kolme parema tagajärje arvestus tooks hoopis uue pildi paremuse tabelis.

Siis kujuneks paremus järgmiseks:

1. Ameerika	50,7 punkti
2. Soome	19,5 "
3. Jaapan	8,0 "
4. Saksa	6,6 "
5. Prantsuse	4,5 "
6. Ungari	3,0 "
7. Tšehhi	3,0 "
8. Iiri	3,0 "
9. Eesti	2,0 "
10. Filipiinid	2,0 "
11. L. Aafrika	1,7 "
12. Rootsi	1,0 "
13. Argentiina	1,0 "
14. Inglise	1,0 "
15. Itaalia	1,0 "

Jaapan on selle arvestuse järgi nihkunud juba kolmandale kohale, ka Eestil on auväärne koht. Ameerika ja Soome on ikka esikohal, missugust arvestust meie aga ei võta. Kuidas aga tegelikult kujuneb paremus olümpiamängudel, seda näitavad mängud ise, kuid umbkaudse pildi paremuse kohta saame siiski

Järgnevates tabelites toome maailma 1931. a. paremad saavutused kergejõustikus. Läänud hooaja Eesti spordi taseme peegeldus avaldub Sule ja Küttise saavutustega, mõlemad esinevad maailma 15-me parema hulgas. Ainult veel 11 sentimeetrit ja meie oleksime tabelis leidnud veel kolmanda eestlase, kuulitõukaja A. Viidingu.

Nr	100 mtr.	200 mtr.	400 mtr.	800 mtr.	1500 mtr.
1	Vykoff, USA 10,4	Vykoff, USA 20,5	Eastman, USA 47,1	Eastam, USA 1,51,6	Ladoumegue, Prants 3,52,4
2	Joubert, L.-Aafrika 10,4	Tolan, USA 20,8	Wiljams, USA 47,1	Geming, USA 1,51,8	Purje, Soome 3,53,6
3	Körnig, Saksa 10,4	Simpson USA 21,0	Meyers, USA 47,5	Gobb, USA 1,52,8	Thomas, Inglise 3,53,6
4	Jonath, Saksa 10,4	Les Hables, USA 21,1	Shove, USA 47,8	Letts, USA 1,52,8	Larva, Soome 3,55,5
5	Lammers, Saksa 10,4	Dyer, USA 21,1	Voesner, USA 47,9	Vesley, USA 1,53,2	Lehtinen, Soome 3,55,5
6	Pflug, Saksa 10,4	Bumett, USA 21,1	Steel, USA 48,0	Huse, USA 1,53,2	Ny, Rootsi 3,55,8
7	Tolan, USA 10,5	Farcas, USA 21,1	Ramplug, Inglis 48,0	Tavernari, Itaalia 1,53,2	Halloveel, USA 3,56,2
8	Glass, USA 10,5	Meinig, USA 21,1	Hartley, USA 48,1	Peltzer, Saksa 1,53,2	Grovley, USA 3,56,4
9	Toppinno, USA 10,5	Robinson, USA 21,1	Adams, USA 48,1	Beccali, Italia 1,53,4	Luamanen, Soome 3,56,5
10	Swift, USA 10,5	Youbert, L.-Aafrika 21,2	Metzner, Saksa 48,2	Barsi, Ungari 1,53,4	Lomond, USA 3,57,0
11	Joshijoka, Jaapan 10,5	Nakashima, Jaapan 21,2	Les Hables, USA 48,3	Danz, Saksa 1,53,5	Ventzke, USA 3,57,0
12	Berger, Hollandi 10,5	Gelhard, USA 21,3	Barsi, Ungari 48,4	Hampson, Inglise 1,53,6	Coan, USA 3,57,2
13	Engel, Tšehhi 10,5	Joshijoka, Jaapan 21,3	Edwards, USA 48,6	Hartley, USA 1,53,7	Cornes, Inglise 3,57,2
14	Dyer, USA 10,6	Jonath, Saksa 21,4	Lsitvay, Ungari 48,8	Povell, Inglise 1,53,8	Pohjala, Soome 3,57,5
15	Burvett, USA 10,6		Rinner, Austria 48,8	Larva, Soome 1,53,8	Krause, Saksa 3,57,6

Nr	Kaugus	Kõrgus	Teivas	Kolmik	Kuul
1	Nambu, Jaapan 7,98	Spitz, USA 2,01,5	Graber, USA 4,28	Oda, Jaapani 15,58	Douda, Tšehhi 16,04
2	Boyle, USA 7,88	Toribio, Filipini 2,00	Dermott, USA 4,27	Oshima, Jaapani 15,43	Hirschfeldt, Saksa 15,87
3	Peacock, USA 7,87	Burg, USA 1,98	Warne, USA 4,27	Svensson, Rootsi 15,13	Brix, USA 15,72
4	Barber, USA 7,79	Spencer, USA 1,98	Berlinger, USA 4,25	Brunetto, USA 15,00	Hart, L.-Aafrika 15,72
5	Tomson, USA 7,78	Marly, USA 1,97,5	Barnes, USA 4,24	E. Järvinen, Soome 14,90	Dzevas, Saksa 15,65
6	Gray, USA 7,75	O'Connor, USA 1,97	Poole, USA 4,24	Mäkinen, Soome 14,75	K. Järvinen, Soome 15,55
7	Fulner, USA 7,70	Russel, USA 1,97	Sturdy, USA 4,24	Bac Salmasi, Ungari 14,74	Daranyi, Ungari 15,43
8	Gordon, USA 7,69	Stewart, USA 1,95	Jefferson, USA 4,21	Fukunaga, Jaapani 14,72	Rhea, USA 15,42
9	Bates, USA 7,65	Halvorsen, Norra 1,95	Collier, USA 4,17	Rajasaari, Soome 14,67	Sexton, USA 15,41
10	Brooks, USA 7,54	Dahlman, Soome 1,94	Beloft, USA 4,17	Vinter, Soome 14,66	Rothert, USA 15,35
11	Oda, Jaapan 7,52	Kimura, Jaapani 1,94	Nishida, Jaapani 4,15	Tuulos, Soome 14,64	Lingman, Saksa 15,30
12	Mölle, Saksa 7,47	Dall, USA 1,94	Linblad, Rootsi 4,13	Hauglund, Norra 14,60	Huebler, Saksa 15,29
13	Bienach, Saksa 7,44	Jones, USA 1,94	Vegner, Saksa 4,12	Kelly, USA 14,51	Vahlstedt, Soome 15,28
14	Köchermann, Saksa 7,44	Lassalette, USA 1,93	Leen, USA 4,11	Rasmussen, Taani 14,49	Dimize, Läti 15,19
15	Bologn, Ungari 7,41	Milans, USA 1,93	Sutermeister, USA 4,09	Küttis, Eesti 14,36	Duhour, Prantsuse 15,15

Pärnu hooaja ülevaade

Eesti kolmas spordilinn. Häid saavutusi kergejõustikus. 400 mtr. — 52,8. Kõrgus — 187. Kaugus — 6.63. Ketas — 39.83. Hiilgesaavutusi jalgpallis.

Arno Poolak.

Pärnu spordielu läks möödunud hooaja saavutuselt hiilgavamalt kui kunagi varem.

KERGEJÕUSTIK.

Juba paaril aastal on Pärnus esirinda sportalade loetus kerkinud kergejõustik, millise ala omaaegsed spordijuhid lapsekingadesse ähvardasid jätta. Nüüd on aeg tõestanud, et kergejõustik sammub Pärnus kindlat tõusurada. Kergejõustiku suurhooaeg lavastus tänava vaid kolmel augustikuu pühapäeval järjestikku. Pärnu kergejõustiku peegelpildiks kujunes Pärnu-Tallinna linnadevõistlus võõrastes oludes, Pärnumaa esimene seltsidevaheline interclub ja maakonna esivõistlused.

Hooaeg läks saavutusrikkalt, mil purustati

üks Eesti rekord ja ületati 14 maakonna oma.

Sesooni suuremakaliibriliseks kuuks oli Gert Schmidt, kes kolmel viimasel aastal on olnud Eesti esimeseks kõrgushüppajaks ja tänava tõstis rekordmärgi 187-le ja esivõistlustel võitis meistritiitli. 110 mtr. parim aeg oli — 17,8. Järgmisena tuleb kõnele Georg Beckmann, kes hiilgas 400 mtr. — 52,8; 110 mtr. 17,8; 100 mtr. — 11,6, kaugus — 6,30 ja kol-

mik 12,57 mtr. Schmidt ja Beckmann kuuluvad Saksa spordiseltsi. Edasi on märkimisväärne August Kongas, Tervis, kes hüppeis on Pärnu mitmekülgsemad mehi: kaugus — 6,63, kolmik — 13,08, kõrgus — 170, 100 mtr. 11,6. Järgmisena on kõne A. Petermannist, Vaprus, kes läinud aastal oli teine paremusest pikamaa jooksudes, kuid tänava siirdus keskmadele vaevalt pääseb neis distantsides esimese kuue hulka. 1500 mtr. — 4,15,5 ja 3000 mtr. — 9,14,3. Lühemais, keskmais oli Ed. Madison, poliitsei spordiring Edu märkimisväärne, kattes 1000 mtr. — 2,44,4 ja 1500 mtr. — 4,15,8. Pärnu ainsa märkimisväärse heitjana mineviku suuruse Juku Meimeri kõrval tuleb kõnele J. Hansschmidt, Tervis, kes heitis rekordi 39,83 ketas, kuna isiklik rekordmark on ületanud 41 m. piiri. Noorist lubavaim on E. Martens, Vaprus, kes Tallinnas rikkus odas 55 m. piiri. Kuulis ja odas oli peremehe osas maestro Juku Meimer, kelle loobereid tänava õpipoisid ei suutnud veel tumestada.

Eirubriku vajab jutt Pärnu kõrgushüppe tasemest. See on ala, kus isegi viienda koha mehel tuleb ületada 170 sm. kõrgus.

Kevadhooaeg kuulus täielikult Vaprusele, kes võitis kõik teate- ja paigavahejooksud Tervise ees. Vaprus võitis kevadisel jooksul neli rändauhindu.

Linnadevõistlusi peeti vaid Tallinnaga, millisel võistlusel saavutati erakordselt häid tagajärgi pinevas heitluses. Linnadevõistlus Viljandiga jäi ära järjekorraliselt viimase loobumisel võistlusest.

JALGPALL.

Tänavune pallihooaeg läks võitluse seeria tähe all kodulinnas, kus Tervis sammus võidult võidule kuni liiduklassi pääsemise prognoos järjekorraliselt luhtus ja Pärnu jäi liiduklassi palliselti nimevõitlusest puutumatuks. Tervist ei suutnud Pärnus võita meie parimaist palliseltsidest Kalev, TJK ja Estonia ning Läti LSB ja Unionil tuli lahkuda kaotustega Pärnust. Vaid Soome Kiffen saavatas kaks võitu Tervise üle resultaatidega 3:1 ja 6:5(1). Tervis tuli ka neljandat korda järjestikku Pärnu pallimeistriks. Hooaja jooksul esines Tervis 17 korda, millest kaotati neli matsi. Väravad 58:29 Tervise eduks. Suurim väravakütt oli ff. Jüri Väbe 21 väravaga, ps. Mäger 12 ja vs. Eskusson 11.

Pärnu jalgpalli klubi oli läbilõikes nõrk, milline olukord suurelt osalt tuli ka rea mängijate raskete vigastuste tõttu mängust hooaja keskel eemalejäämisest. 14 matshist kaotati 7 ja võideti 5. Väravad 29:37 PJK-i kahjuks.

Vapruse ja Sulevi esinemistel ei ole midagi märkimisväärset öelda rohkem kui Vapruse viik 1:1 Tervisega sõprusvõistlusel.

Linnadevõistlusist kaotati matsh Tallinnaga ja võideti Viljandit 4:0 ja 3:2.

Eesti maadlejad võitsid Rootsis.

Väli, Neo ja Kukk tegid paar nädalat Rootsis võistlusringreisil, võttes osa neljas linnas maadlusvõistlustest: Malmös, Eslovis, Landskronas ja Kristjanstadis.

Malmös võitsid eestlased kõik esimesed kohad. Eslovis Väli ja Neo omasid esimesed kohad, kus ka Kukk sai kolmanda koha. Kristjanstadiis tulid Väli ja Neo esimesteks, Kukk teiseks.

Rootsi lehed töid häid arvustusi meie maadlejate kohta.

VEESPORT.

Kõneldes veespordist, ei saa jätta märkimata fakti, et Pärnu supellinnana võiks olla esimeste reas veespordis, aga mitte tõelise viimase osas. Võistlusi lavastus hooaja jooksul vaid kaks ja needki läksid Sindi alevi spordijorganisatsioon Kalju võidutähe all, milline selts tuli maakonna esivõistlusel esimeseks ja võitis suure punktide arvuga ka interklubi Tervise vastu. Maakonna rekorde lauges siiski.

TENNIS.

Heade tennisväljadele vaatamata ei ole mängutase kuigi kõrge. Tänavu noorem generatsioon aitis siiski veidi suuremat lootust edaspidiseks kui kunagi varemalt. Ainuke ala Pärnus on siiski tennis, kus naissportlasi jutumärkidega leidub ja kurioosumina klub see, et naised meestest on edukamalt väliskülaste vastu võistelnud.

RASKEJÕUSTIK.

Pärnu varemaste aastate tugevaim spordiala raskejõustik on jõudnud laugeda viimaste ritta. Möödunud hooajal oli maadlus häbematu nõrk, kuid tõstmises oli märgata veidi tugevaimist ja esivõistlustel toodi kodulinn rida kohti. Tõstjast nimekamaid on Saal, Haitov ja Koop. Poks on Pärnu spordipublikule terava incognita. Tänavu on loota raskejõustikus üldist taseme tõusu ja võistluste korraldamisel on oodata ka uute nimede kerkimist liialt tumedaks muutunud Pärnu raskejõustiku taevasse, kust on tõusnud sellised nimed, kui Luhaäär, Brock, Teearu j. t.

KASIPALL.

Käsi- ja käsipall on ala, milline on teinud järjekindlalt edusamme ja tõusis läinud hooajal võrdlemisi rahuldavale tasemele. Pealinna üksikseltsidel tuli korduvalt kapituleerida Pärnu meeskonnale. Head mängu esitas Vapruse meeskond, kuna Tervis ei suutnud pakkuda kuigi tõsisist konkurentsi eelmisele. Tänavu muutub loodetavasti mänguvõimeliste meeskondade arv suuremaks.

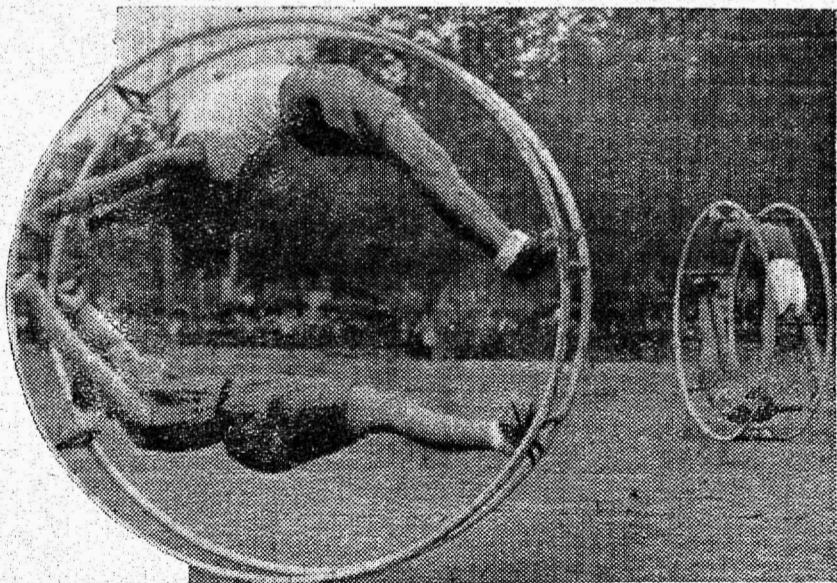
Võrkpall Rakvere keskkoolides.

Laupäeval 14. skp. korraldas Rakvere ühisgümnaasiumi spordiring klassidevahelised võrkpallivõistlused. Tugeva ülekaaluga võitis oma vastaseid ja tuli kooli meistriks V humanitaarklassi meeskond.

Olgugi, et head treeningut takistab saali väiksus, on mängu tasapind koolis üsna kõrge ja seda just poiste eneste hea tahte tagajärjel.

5000 mtr.	10.000 mtr.	110 mtr. tõkkes	400 mtr. tõkkes
Lehtinen, Soome 14,31,7	Nurmi, Soome 30,50,6	Beard, USA 14,2	Beatty, USA 53,2
Isohollo, Soome 14,36,3	Isohollo, Soome 30,51,4	Keller, USA 14,3	Pomeroy, USA 53,7
Virtanen, Soome 14,40,8	Rivas, Argentiina 31,18,8	Record, USA 14,4	Facelli, Italia 53,8
Kucocinski, Poola 14,42,8	Zabala, Argentiina 31,19,0	Sentman, USA 14,4	Burke, USA 53,9
Nurmi, Soome 14,47,6	Syring, Saksa 31,26,8	Sjostedt, Soome 14,4	Areskong, Rootsi 54,0
Suring, Saksa 14,49,6	Loukola, Soome 31,35,6	Deval, USA 14,5	Burghley, Inglise 54,0
Salminen, Soome 14,53,3	Magnusson, Rootsi 31,38,0	Hatfield, USA 14,7	Vilen, Soome 54,0
Schaumburg, Saksa 14,54,6	Selen, Rootsi 31,40,8	Hayer, USA 14,7	Pettersson, Rootsi 54,4
Evenson, Inglise 14,54,8	Kukkonen, Soome 31,49,2	Bourgeois, USA 14,7	Hauge, Norra 54,7
Vinfield, Inglise 14,55,0	Matilainen, Soome 31,51,3	Clark, USA 14,7	Magalhaes, Argentiina 54,8
Burns, Inglise 14,56,0	Lindgren, Rootsi 31,52,0	Grant, USA 14,7	Padilha, Brasilia 54,8
Lindgren, Rootsi 14,57,4	Toivonen, Soome 31,56,2	Burghley, Inglise 14,7	Massila, Soome 54,9
Loukola, Soome 14,59,8	Petri, Saksa 31,59,2	Petterson, Rootsi 14,8	Albrechtsen, Norra 55,0
—	—	Bescheztnik, Saksa 14,8	Simpson, Inglise 55,1
—	—	Finlay, Inglise 14,8	Lindahl, Rootsi 55,4

Ketas	Oda	Vasar	Kümnevõistlus
Remez, Ungari 48,83	Penttilä, Soome 69,80	O'Callaghan, Iiri 56,08	Martensen, USA 8193
Vinter, Prantsuse 48,80	Sule, Eesti 69,54	Wright, USA 53,80	A. Järvinen, Soome 8160
Jones, USA 48,80	Churdhill, USA 69,19	Pörhölä, Soome 53,77	Sievert, Saksa 7874
Noel, Prantsuse 48,73	M. Järvinen, Soome 68,43	Connor, USA 53,66	Bausch, USA 7846
Schoenfeld, USA 48,65	Nummi, Soome 66,80	Sköld, Rootsi 52,25	Dimze, Läti 7789
Madarasz, Ungari 48,59	Liettu, Soome 66,54	Jausson, Rootsi 51,31	Irljola, Soome 7779
Kivi, Soome 48,46	Lundgvist, Rootsi 66,13	Erikson, Soome 50,76	Clearles, USA 7744
Marvalitz, Ungari 48,03	Hein, USA 66,00	Kontonen, Soome 50,27	Berlinger, USA 7735
Donogan, Ungari 47,99	Sippala, Soome 65,96	Malmbrandt, Rootsi 49,25	Häkkinen, Soome 7604
Hall, USA 47,81	Vilson, USA 65,07	Stenerud, Norra 49,13	Bacsalmasi, Ungari 7560
Hoffmeister, Saksa 47,26	Steingross, Saksa 65,04	Lind, Rootsi 48,54	—
Stenerud, Norra 46,57	Suude, Norra 64,88	Smith, Inglise 48,49	—
Jessop, USA 46,46	Maser, Saksa 64,86	Lingvist, Rootsi 48,41	—
Karlson, Rootsi 46,46	Suniyoshi, Jaapani 64,78	Siltanen, Soome 47,77	—
Askild, Norra 46,42	Demers, USA 64,45	—	—

Mitmel pool väismaail harrastatakse pildil kujutatud rattasõitu.

Seda peetakse tervislikult heaks alaks. Selle paremust hinnatakse selles, et temas pole maksev tipp-saavutistele püüd, kuigi ta täitmisel nõuab omajagu jõudu. Selles juures inimkeha leiab siin igakülgset arendamist, kus ei eelistata ega esikohale seata ainult üksikgrupi lihaseid. Koerutamise juures vajatakse veidi julgust ja

hooget harjutamist. Hädaohtu pole pea üldse olemas. Vahest võib vabas looduses küll konarlise maastiku juures veidi põrutada saada ning vahest rattast välja lennata, kui jalad pole küllalt tugevalt kinni seotud.

Mõlemast soost liikmetele pakub see ala suurt lõbu.

Eestis on „Rhönirattaid“ vaid üks — kehak. sihtk. valitsusel.

Käsipall.

Järgmine „Spordileht“ ilmub 8. detsembril s. a.

NMKÜ karikavõistlused lõppesid.

Laupäeval, 14. ja pühapäeval, 15. novembril võistles Tallinnas Tartu EASK käsipallinaiskond. Laupäeval võistles EASK võrkpallis „Kalevi- ga“, kellele kaotas 7:15; 15:13; 7:15 ning korvpalli Russiga, kaotades 20:25. (Mängiti meeste määruste järele). Ohtu kolmas võistlus oli Tallinna ringkonna esivõistluste tsiklis meeste B kl. korvpallis „Vikingi“ ja ÜENÜTO vahel. Esimene võitis mängu 36:26 (20:12).

Võrkpallifinaal Politsei spordiringi ja ESV vahel läks tasavägiselt, süskj esimese kindla paremuse juures. Politsei võidab mängu 15:13; 15:12.

Naiste võrkpallis võidab Eestimaa spordiselts Russi naiskonda võrdlemisi suure punktivahega, kuigi Russ

võitmiseks meeleheitlikku mängu teigi. ESV võitis 15:4; 15:7.

Ohtu suurvõistlus oli korvpallifinaal Russi ja NMKÜ vahel. Russ juhtis mängu algusest lõpuni, võites poolaia 16:11 ning kogu mängu 28:26. Teisel poolajal juhtis Russ kord juba 26:15 ning mõned minutid enne lõppu 28:18. Siis püüab Russ viita aega oma poolal kokkumängimisega. Teeb seda aga liig rapakalt, mille tõttu NMKÜ suudab oma kasuks mõned korvid saavutada.

Ohtu neljas võistlus oli sõprusvõistlus võrkpallis Tartu EASK ja kombineeritud naiskondade vahel. Viimane koosnes „Kalevi“ ja Russi mängijaist. Kombineeritud naiskond võidab 15:11; 15:12.

Eesti esivõistlused algasid.

Pühapäeval, 22. skp. oli esimene Tallinna ringk. võistlusõhtu. Meeste B kl. võrkpallis võitis Lutheri NMKÜ „Ariteenijaid“ 15:11; 15:11. Meeste B kl. korvpallis võitis Lutheri NMKÜ Makkabit 34:14 (22:6). Meeste A kl. võrkpallis said NMKÜ ning ESV mängida kaks geimi. Esimese võitis ESV 15:12, teise NMKÜ 15:11. Teise geimi järele peab üks ESV mängija lahikuma mängust kaitseväge teenistuslikel põhjusil ja kuna ESV-l reservi kohal ei olnud, tuli tal kolmas geim loobuda. Ohtu huvitavaim võistlus oli korvpallivõistlus Tallinna linnameeskonna ja NMKÜ vahel. Linnameeskond võitis 44:19 (17:9); näidates lubavat vormi Tallinn-Tartu linnavõistluse eel. Linnameeskonnas mängisid: Altosaar, Noony, Kiisel, Potocky, Bulatov, Ivanov, Viksten, Timtschenko, Klöscheiko II.

Kolm õhtut keskkoolide käsipalli.

Pühapäeval, 15. ja laupäeval, 21 ning pühapäeval, 22. skp. jätkusid Tallinna keskkoolide käsipalli esivõistlused.

Pühapäeval, 15. skp. andsid võistlused järgmisi tulemusi: Naiste võrkpallis võitis vene gümn. prantsuse lütseumi 15:1; 15:7 ning meeste B klassi võrkpallis reaalgümnaasium prantsuse lütseumi sama tagajärjega. Meeste B klassi korvpallis võitis vene gümnaasium juudi gümnaasiumi 13:2 (3:0) ning naiste korvpallis kombineeritud gümnaasium kaubanduskooli 71:4 (16:1).

Laup., 21. skp. võistlesid naiste võrkpallis prantsuse lütseum ja linna II tütarl. gümnaasium. Võitis viimane 15:8; 15:12. Meeste B kl. võrkpallis võitis reaalgümnaasium Vestholmi gümnaasiumi 15:1; 15:11. Naiste korvpallis oli pinev võistlus linna I tütarl. gümnaasiumi ja vene gümn. vahel. Heaklassilises mängus

N.Ü. „Astra“ võitis Narva karikavõistlused.

Pühapäeval peeti Narvas, ühisgümn. võimlas võrkpalli võistluste finaali n. ü. „Astra“ karikale. Kohetasid „Astra“ ja NTHK naiskonnad. Mängu võitis ülekaalukalt „Astra“ naiskond tagajärjega 2:1 (15:7; 14:16; 15:9). Karika omandas Astra jäädavalt, kuna ta võitis selle juba läinud aastal. „Astra“ naiskond on järjekindla treeningu tagajärjel (treeneriks hr. Parbo) omandanud kõrge mängu taseme ja tõusnud kahtlemata Eesti käsipalli naiskondade esirinda. Naiskond on mänginud juba 6 aastat samas koosseisus.

võitis linna I tütarl. gümn. 21:14. Poolaeg 6:4 vene gümn. kasuks. Ohtu viimane võistlus oli meeste B klassi korvpallis Kaarli gümnaasiumi ja humanitaargümnaasiumi vahel. Kaarli gümn. võitis 39:14 (23:6).

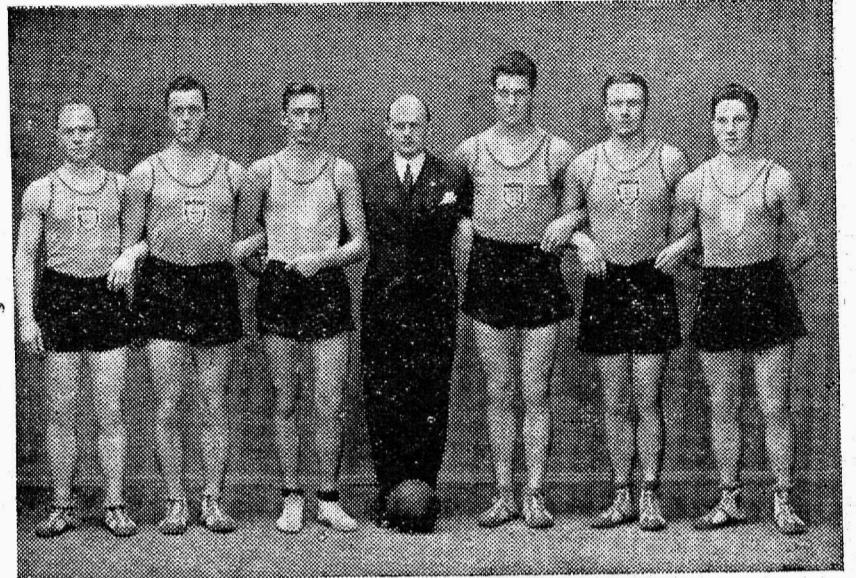
Pühapäeval, 22. skp. andsid võistlused järgmisi tagajärgi: Naiste võrkpallis võitis Kaarli gümnaasium Lenderi tütarl. gümnaasiumi 17:15; 15:4. Meeste A klassi võrkpallis võitis reaalgümnaasium humanitaargümnaasiumi 15:1; 15:5. Meeste B kl. korvpallis võitis vene linna gümn. vene eragümnaasiumi 20:4 (16:1) ning Vestholmi gümnaasium kombineeritud gümnaasiumi 17:11 (2:6).

Kohvik

„Philipitsh“

Tallinn, Viru 18.
Mugavaim kohvik
Tallinnas!

Igapäev värsked kondiitri saadused oma tööstuselt.

Tall. Politsei Spordiringi võrkpalli meeskond. Vasakult — Nurk, Voitk, Vassi, E. Klumberg (treener), Viiding, Steinberg, Kink.

„Russ“ võitis korvpallis Tartu NMKÜ.

Käsipalli õhtu, 8. skp., möödus Tartus korvpalli eksmeisteri „Russi“ tähe all.

Avamängus võrkpallis esineb Tartu „Kalevi“ meeskonna vastu Ü. E. N. Ü. Tartu osakonna meeskond, kes hää hallooga alates suudab võita esimese game enesele 16:14. Järgmistes domineerib aga „Kalevi“, võites kergelt 15:11 ja 15:8.

Ohtu suurnumbriks on korvpall „Russi“ ja N. M. K. Ü. meeskondade vahel.

Pääkohtuniku Milleri juhtimisel asub kohe ekstra koosseisuga „Russi“ vedamisele 4:0. Edasi saavutatakse punkte mõlemalt poolt, kuni seis on 12:7. Poolaja lõpuks suurendab „Russ“ vahet 17:7.

Teine poolaeg algab enam-vähem tasavägiselt ja korve saavutatakse vaheldamisi. Seisu 24:12 juures satub aga Tartu meeskond endiselt hoogu ja vähendab vahet 24:17. Lõpul arendab „Russ“ jõulist mängu ja võidab 36:22.

Mis puutub N. M. K. Ü. meeskonda, siis tuleb siin äramärkida peafaktorina kaotuses ebatäpsust korvivisketes. Tehes „Russist“ märksa rohkem viskeid, näitab aga punktide vahet võidust. Muid ei saa meeskonnale mängus midagi ettehei-

ta — kombinatsioonid ja läbimurded sooritati kõigiti ladusalt.

„Russ“ seevastu hülgas just täpsete päälevisketega. Miinuseks võiks olla vast sageli liigsesse foulitsemisse kippuv mäng.

TALLINN, Pikk t. 47

Tel. 444-22.

- Soovitab suures valikus:
- Võimlemise üllikonde ja jalanõusid.
 - Korvpalle, võrkpalle, võrkpalli võrke.
 - Ameer. korvpalli saapaid.
 - Poksi kindaid, poksi saapaid, pokspalle.
 - Ping-pong mängu, lööjaid ja palle.
 - Spordi kujusid ja diplome

Kes võidab?

4. detsembril s. a. peetakse Tallinnas Eesti-Soome vahelist poksi-maavõistlust. — „Spordileht“ korraldab ennustusvõistluse. Oigete lahendajate vahel loositakse järgmised preemiad:

1. Taskukell.	6. „Spordileht“ 1/3 aastak.
2. Kristallvaas.	7. „Spordileht“ 1/2 aastak.
3. Rahatask — nahek.	8. Kehakultuuri aastaraamat nr. 5.
4. „Spordileht“ 1. aastakäik.	9. Kehakultuuri aastaraamat nr. 5.
5. „Spordileht“ 1. aastakäik.	10. Kehakultuuri aastaraamat nr. 5.

Kes võidab?

Tagajärjed:

1. Kärbeskaal	
2. Kulkk-kaal	
3. Sulgkaal	
4. Kergekaal	
5. Kergekeskkaal	
6. Keskkkaal	
7. Poolraskekaal	
8. Raskekaal	

Märge: Iga kaalu kohta märkida vastavalt, kes Eesti või Soome.

Maavõistluse võidab tagajärjega

Allkiri ja aadress:

Lõigata välja ja saata „Spordilehe“ toimetusele, Uus tän. 24 ehk postkast 70, kuni 3. detsembrini s. a.

OVOMALTINE

on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad ollused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S „Ephag“
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D'A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendet ka Teid!